

EDINOST

Glasilno Slovenskega političnega društva za Primorsko

sv odnosi je mož.

«EDINOST» izhaja 2 krat na teden vsako sredo in saboto o poludne. Cena za vsako leto je 6 gl., za polu leta 3 gl., za četrt leta 1 gl. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravišču in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Nareditve, reklamacije in inserate prejema Opravišču, via Terreste, «Nova tiskarna».

Vsi dopisi se pošiljajo Uredništvu «via Terreste» «Nuova Tipografia»; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznanila in poslanice) se zaračunajo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Državni zbor in naše težnje.

(Konec.)

Poleg duševnih potreb in rekli bi, še celo pred njimi, imamo mi Slovenci tudi gmotne potrebe. Našega kmeta tare velika reva, davki so previsoki, neusmiljeno se iztirjavajo, zaslužka pa je le malo in kmetijski pridelki nemajo prave cene.

V Trstu gre trgovina rakovo pot; tega so sicer mnogo krivi Tržaški trgovci sami, toda pomanjkanje južnej železnice konkurenčne črte je tudi mnogo zakrivilo, da se tržaško bogatstvo ne množi, ampak pojemlje.

Davke znižati to bo težko, o tem z ministri menda še govoriti ni, ali kam pridemo, posebno pa v Istri s tako visokimi davki? Lehko plačujejo visoke davke taka ljudstva, ki mnogo služijo in katerim je vlada preskrbela vsa sredstva, da morejo postati produktivna, kakor so to železnice, ljudske, obrtniške šole in druge enake naprave; ali pomisliti je treba, da dosedanje vlade niso v tem obziru čisto nič storile za Istro in prav malo, ali skoro nič za vso ostalo Primorsko; mi tukaj nemamo razen ene železnice, obrtniške šole so še le zadnja leta začeli snovati in sploh se ni za naše ljudstvo, posebno pa za Istrsko nič storilo, da bi se materijalno povzdignolo, pač pa je ono prišlo v roke mnogih oderuhov, kateri ga zdaj smatrajo uprav za svojega sužnja. Žalostne so te razmere, pa pri vsem tem mora istrski kmet točno in hitro poplačati svoje davke in gosposke mu viti ne dajo odloga, vsled česar imamo v zadnjem času

na Primorskem vse polno mobilarnih in realnih dražeb zaradi zastalnih davkov, kar vendar najbolj jasno kaže gmotno propadanje.

Naši poslanci morajo torej uplivati na vlado, da vsaj pri iztirjevanju davkov bolj milostljivo postopa in ljudi ne goni iz svojih posestev. Produktivnost južnih dežel Avstrije ni v nikakej razmeri z davščinami, zato pa bode tukaj kmetijstvo čedalje bolj propadalo, ako se mu ne pomore in to ne le se znižanjem davkov, ampak tudi po modrem postavodavstvu, katero varuje celokupnost kmetij. No, enakih postav nam je obljubila vlada v prestolnem govoru in naši poslanci jih bodo morali dobro prevdariti, da se bodo te naprave tudi vjemale s posebnostmi naših razmer. Tudi neko drugo važno prašanje čaka naše poslance, namreč ono prevažno prašanje: kako nakloniti kmetijstvu potrebnega kapitala.

Na kmetih je le malo prav neznanih zavodov, kateri kmetom po ugodnih pogojih posojujejo denar, zato pa morajo kmetje šestokrat pasti v roke oderuhom; v Istri je prav za prav to prvi vzrok bede posebno Hrvatov. Treba je torej, da se taki zavodi ustanovljajo, a še bolj je treba, da se potem takim solidnim zavodom preskrbi kredit pri narodni banki, katera je dosedaj le trgovstvo pospeševala, a ne tudi kmetijstva Primorske dežele, posebno pa Goriška in Trst potrebujejo tudi prav silno boljše, direktnjšo zvezo s severno in zapadno Nemčijo; našim poslancem bode treba tudi v tem obziru v tej državnozbornski dobi najenergичnejše delavnosti, da se enkrat izvede toliko zaželjena Predilska železnica.

Gospodarskih prašanj sploh čaka naših Primorskih poslancev vse polno, vsaj je obče znana stvar, da so Primorske dežele z Dalmacijo vred najbolj zanemarjene dežele Avstrije, akoprem bi bile lahko in bi morale biti zbog ugodnega obnebjja najlepše in naprednejše dežele. Mi smo v tem članku le površno razodeli najnujnejše potrebe Primorskih dežel v duševnem in gmotnem obziru; našim poslancem so tako že dobro znane; razodeli pa smo jih zato, da poslanci tudi zvedó, da javno menenje od njih zdaj silno zahteva najenergичnejšega dela na podlagi teh zahtev in želj naroda, kajti osodopolno bi bilo za razvoj našega naroda in velika bi bila odgovornost poslancev, ako bi v drugej dobi nam ugodnejše vlade ne dosegli več, nego so dosegli v prvej dobi. — Govorili smo gotovo iz src volilcem, česar so menda uverjeni tudi poslanci.

Cerkve šole in pota.

(Popis Labinjščine v Istri)

Pod Labinjščino nmemo, brez mesta Labinja (Albona), tudi te štiri župe, namreč: 1. Sv. Nedeljo, 2. Sv. Martina, 3. Sv. Lavrencija (Sv. Lovreč) in 4. Sv. Lucijo v Škitaci, katere ena z drugo do 2000 duš štejejo in so po 2 do 3 ure druga od druge vsakebi.

Mesto Labinj ima dosto prostorno in lepo opravljeno cerkev, le škola, da je preveč mej hišami in da nema več ko enega vhoda na velika vrata. Tudi njeni dohodki so precej veliki, morebiti ni nobene cerkve v poreško-puljskej škofiji, ki bi imela toliko kapitalov, ko prav ona; še bolj bi se pa njeni dohodki pomnožili, ko bi se prodala njena štabnja, katera se imenuje zavoljo njenega lepega položaja: Sv. Ivan v Baški. Ko bi se tedaj rečena štabnja prodala in denar kapitaliziral, zdato bi se njeni dohodki zboljšali. Želelo bi se, da bi ta l-pa in velika župnja ven-

dar že imela svojega stalnega duhovnega pastirja, ali župnika; kajti že 32 let je vdova. Temu vzrok je največ njeni patronat, kajti patronat Labinjske župnije in vseh drugih 4 župnij pripada občinam. Opravljali so jo in jo še dandanes opravljajo hvale vredni in zaslužni duhovni n. pr. rajni kanonik Ivan Permè, tudi sedanjí njeni opravitelj g. Jakob Lucas je vse hvale v vsakem obziru vredni, kateri je zavoljo mnogega dela in truda, s katerim je oblož-en, celo zbolel, in sedaj ne more nobenega trudnega dela več opravljati. Hvala Bogu, da ima dobrega in marljivega duhovnega, pomočnika g. Ivana Barbalica, koji mu gre v vsem na roko, in složno delata v vinogradu gospodovem. Le škoda, da ga laška zagrizla ali irredentarska svojat grdo glela radi narodnosti, kajti on je v pravem pomenu narcen ne samo z besedo in zgledom, temú tudi materjelno pomaga narodnim društvom in brez stranu prebuja še zaspano ljudstvo v Istri. Res, da ga Lahí zato grdo po svojih časopisih črni in vladikom tožjo, ali on se zato ne meni, ker si je dobro svest, da dela samo to, kar je vsakemu od Božjih in človeških pravic za pravo spoznano. Ali potolažen naj bo zavoljo tega, ker Bog in prvi pošteni ljudi ga zato še bolj čislajo, kolikor bolj ga irredentariji preganjajo in črni. Opaziti bi se moglo, da se g. Ivan Barbalic že 16 let trudi in dela v vinogradu Gospodovem, da je že pred 12 leti položil izpit za farni konkurs z izvrstnim vspehom in še dandanes ni samostalen, k temu se ne more drugo opomniti, nego neki dopis izvrstnega Katoliškega Korrespondenz Blatt-a pag. 366 leta 1884, ki pravi: «Žali Bog, ako nema kdo protektorja mej duhovni pri vladikah, mora vse življenje kaplanariti, t. j. težko dospje do stalnega mesta.»

V Labinjskem mestu obstoji trirazredna deška šola s tremi učitelji in dvorazredna dekliška šola z dvema učiteljicama. V obeh šolah podučuje kršč. nauk g. Ivan Barbalic. Dečkov je hodilo v početku šolskega leta, kakor se vidi iz letošnjega šolskega poročila, 131 v šolo, a deklic 90 vsak dan. Opaziti se mora, da v vseh teh krajih je več ženskih, nego moških, ki so v dolžnosti v šolo hoditi, da se jih pa manje vidi v šolskem poročilu, nego dečkov, temu je vzrok domači mezan, posebno, kar je deklic iz predmestja. V Labinjskih šolah se razen talijanskega ne uči drugi deželni jezik; le nemškemu so dali prostor,

PODLISTEK.

Človeka nikar.

(Konec.)

Toda, kaj pomaga vse to, zavrno bi vi, ko dere in dere vse eno v obup? Ali ne bi bil torej Job po vašem metru največji skepticist in panteist, to se ve, ako bi hoteli dosledni biti? Reklí bi: ja, ja, Job govori sicer v »gledanji božjema«, toda to gledanje je podobno gledanju panteistov. Ne zamerite, tudi tu ste se krepko ujeli. Pojmo dalje. Bog panteistov je substancija brezosebna, ali je brezoseben Bog, katera je torej neumno bogom imenovati, duša panteistov je zopet tudi brezosebna, ali saj je osebna le toliko časa, dokler je človek živ, potem pa zgubi osebnost ali individualnost. Zdaj: kako je mogoče, da bi naš pesnik imel pred očmi takega boga, kateri je brezoseben, in tako dušo, katera je tudi brezosebna? Kako je mogoče, da bi naš pesnik imenoval takega boga — Gospodarja samega? saj vendar je le oseban Bog pravi Vladar in Gospodar, in saj le osebna duša ima prosto voljo in je nesmrtna. Persona est rationalis naturae individualis substantia sec. Boetium, ut habet. Tom. Ak. 1. 2. 29. 1. Kaj ne? vi, kateri ste edini, unicus branitelj, saj veste, kaj hočem reči. Dasi ste . . . vendar vam pravim, prašaje vas, rekoč: Ali bo tako bitje, katero nema pameti, zrló v obraz takemu bitju, katero zopet nema pameti? Ali je mogoče, da bi naš pesnik kaj takega mislil? on rečem, ki je zapisal v »razum in v srce«, rekoč:

Tebi hitel bom naproti,
Da enkrat tvoj obraz bi zrl,
Da zrl bi solučno-jasno lice
Obraz ljubezni in resnice! . . .

Moj Bog! ali vas ne oblije rudečica? Ali je mogoče, da bi naš pesnik kaj takega mislil? O maščevanje, o maščevanje, ti nesrečni »ego!« Potem pa še pišete, da ste vse dodatke zavoljo precartane mladine spisali. Zopet. Čudno. Res, vi pišete najprej, kakor resnično tudi učijo prisnomeni panteisti, namreč: duh človeški nema individualnosti, ali saj, ako jo ima, zgubijo precej po smrti in se vtopi v panteistčnem bogu kakor kaplja v morji, in sicer v bogu, kateri ni oseen. Kako pa zdaj? Zdaj pa ste še le naredili pravo krivico, ko hočete ta nauk obrniti na pesen: Človeka nikar. Vi pravite: o gledanji in o nživanji božjega obličja govore tudi panteisti in sicer prav podobno nam. Ali gospod moj! kako vam je bilo mogoče zapisati, da govore prav podobno nam? In recimo, naj bi tudi govorili, ali imajo pa pravico tako govoriti? ali so logični? Iстина, ako tako govore in ker tako govore, zakaj jih niste okregali, kazaje jim nedoslednost? Ne preveč modrovati?

Pomislite na sv. Avguština poleg morja. Zato pravim: panteisti morejo govoriti le o vtopljenj v eno bitje, le o združenji. Zdaj pa: ali more gledati tako bitje, ki se je vtopilo, ki se je združilo v eno bitje brezosebno božjemu bitju v obraz? Kako? kako? glejte, prvič nema to božje bitje pameti, ker je brezosebno, drugič, samo bitje, katero bi imelo gledati božje bitje, nema zopet pameti, in tretjič morati biti saj dve bitji, ako se hočeti gledati, a pri panteistih se duh zopet v eno bitje spoji, v eno celoto združi. Prvič postavite

sicer prav teorijo, potem pa, ko je uporabite, da bi Gregorčiča ukončali, potem pa kar zdijate. Delikatni, delikatni moramo biti. Vse se ne da za vse porabiti.

Da ponovim: prvič pravite, da se brezosebni duh v eno bitje združi, potem pa hočete, da ta brezosebni duh gleda ali zre božje obličje. Ali je to mogoče? Logika! kajlica znanstva, kde si? Naprej! Kakor rečeno: uže panteiste bi bili morali okregati, ker so tako nedosledni, ne tega niste hoteli, saj tu, storiti, temveč jih indirektno, vsaj tu, izgovarjate, kakor češ, da more vse eno duh človeški, dasi se je spojil, gledati božji obraz. Čudno res. *Mej tem, ko hočete panteiste indirektno, hold ali nehoté izgovarjati, hočete pa toliko bolj ostro Gregorčiča ukončati ter iz pesmi: Človeka nikar panteizem izviti; zato obračate panteistne nauke na to pesen.* Iz panteista naredite monoteista, samo, da iz Gregorčiča panteista naredite. Gospod! vse se ne sme za vse porabiti. In der Praktik zeigt sich erst der Mann. Saj vendar ko govori naš pesnik, govori: jaz in Ti. Torej se ne vtopi njegov jaz v eno bitje, temveč njegov jaz ostane njegov jaz tudi po smrti, in ta jaz, ali ta duša bi rada zrla drugemu jaz hočem reči: in njegova duša bi rada zrla Božjemu bitju v obraz, t. j. Bogu, Gospodarju samemu. Ali ni ta nauk eminentno katolišk? Da, da, je, je, to pripoznavate tudi sami. Meni se zdi, da mešate panteizem z monoteizmom. Najprej ste povedali, kaj uče panteisti, potem pa hočete iz panteizma hitro narediti monoteizem.

Prej učite, da je 1x1=1, to je, učite, da se duh vtopi v eno bitje, potem pa hočete da je 1x1=1+1+1, t. j. potem pa hočete, da to bitje, ki se je vtopilo, vse eno gleda božje bitje v obraz in sicer v

obraz ljubezni in resnice. Ali je to mogoče? To bi bila formula matematična, po kateri bi mogel panteist postati monoteistom. Kaj bi rekli panteisti, ako bi zvedeli za vašo filozofijo? Ali je to logika? Tudi hočete prej, da je zgubil duh panteistov osebnost, ali pa, da je ni še nikdar imel, in to je prav, ker ti norci tako uče, potem pa hočete vsakemu dotičnemu bitju zopet osebnost podeliti, ali na novo mu dati, ako je ni še imel — in sicer bogu in duhu. Ali je to prav? In vse to delate, da bi Gregorčiča ukončali.

Dalje pa hočete iz monoteista narediti panteista. Čujte! Gregorčič govori prav jasno o Bogu, kateri je Gospodar sam, o Bogu, kateri ima obraz ljubezni in resnice, Gregorčič govori o sebi, o sebi, pravim, kateri prosí, ponižno prosí, da bi komaj gledal obraz ljubezni in resnice. Ali ni ta nauk eminentno katolišk. Brez dvojbe. Kako lepo loči naš pesnik Boga in svoj »jaz«.

Naš pesnik prosí v svojej prošnji, kakor da bi prosil rekoč: Glejte, mi imamo Boga, našega Očeta, kateri je ustvaril nebo in zemljo, in vse, kar je, mi imamo Boga, kateri je tudi nas ustvaril. Ah, kako vsemogočen in veličasten Gospodar je naš Bog! On je obraz ljubezni in resnice, on je oseben. In v premissljevanji na Boga vsemogočnost in veličastnost in ljubezen in resnico vsklikne v prošnji, kakor da bi vskliknol naš pesnik, rekoč: O moj Bog, o moj Bog, ker si Ti tako resničen in ljubezniv, da, ker si tudi moj Gospodar, prosim Te, daj mi to milost, da bom prej ko prej gledal tvoj obraz, — obraz ljubezni in resnice, daj mi to milost, da Te bom prej ko prej gledal od obličja do obličja, Tebe, pravim, kateri si Ti naš Bog

kateri pa drugemu ne koristi, nego djakom, ki prestopajo v srednje šole. Treba je meščane ponvaliti, ker na Istrskem polotoku malo kako mestice z 1000 prebivalci toliko djakov pošlja v srednje in velike šole, kakor prav Labinj. Ko bi se obe šole deška in dekliška v jedno samo s kakim lepim vrtem združili, bilo bi to v polepšanje mesta.

Ulice mesta Labinja so ozke. Neprijetno je videti in slišati, kadar kolonisti svojim gospodarjem pridelke in drugo blago dovajajo, posebno more človeka srce bodeli, ko vidi, kako se živina muči s težko naloženimi vozmi po strmih, ozkih in nevarnih ulicah. Da je tudi tukaj kako društvo proti mučenju živali, kakor je v Trstu in drugih deželah, zapovedalo bi se, da se nekoliko blaga pot klancem odloži in ne bi se mučila tako živina po strmih polzkah in ozkih Labinjskih ulicah.

Ena cesta drži proti pokopališču, kder se je zagotovilo zidati novo cerkvice, staro pa porabiti za mrtvašnico. Žali Bog! da se mora tudi tukaj reči: «Obljuba dolg dela»; dosti je, da se je zagotovilo, zidanje cerkvice naj pa le še čaka ugodnejših časov; druga cesta drži k Lokvici, kder se druži s cesto Svetonedeljsko proti luki Rabca. Ker smo uže o Lokvici govorili, dodajmo še to, da bi bilo jako dobro, okolo Lokvice pogoziti goli breg, ki leži proti vzhodu mesta; dala bi se izpegljati tudi lepa cesta iz mesta do Lokvice, in ta cesta ne bi bila tako strma, kakor je sadašnja in bi bila mestu za lepoto; ljudstvu pa za sprehod jako ugodna. Iz omenjene lokvice pije vodo siromašno ljudstvo, koje nema vodnjakov ali štern, urveje se samo ob sebi, da to ne služi meščanom v čast, posebno tistim ne, ki so dolžni zidati občinsko šterno; kajti ob času velike vročine in suše siromašno ljudstvo, ki hodi v velikih trumah v Labinj zavoljo opravila, nema niti kaplje mrzle vode, ba bi si žele ugasilo pa — zopet moramo reči, za siromaka, ali kakor jih Labinjani imenujejo «ščavone» je dosti, da trpi, plača in molči. Ne daj Bog, da bi se v tem mestecu kaka kužna bolezen prikazala, ker nema vrejene bolnišnice.

1. Župnija Sveta Nedelja ima cerkev jako majhno, komaj peti del župljanov bi moglo iti v cerkev, nebo je tako nizko, da je zdravju škodljiva. Tu se mora staviti vprašanje, kako vendar morejo ti župljani drugej cerkvenej zapovedi zadostiti? Nekateri bližnji hodijo v Labinj, zopet nekateri nikamor zavoljo dajine, kajti oddaljeni so od svoje župe 2—3 ure, in zaradi tega niso v dolžnosti hoditi k sv. maši, po nauku sv. Alfonza Ligvorija broj 329, ker jih daljina 5¼ ure od župne cerkve od tega opravičuje posebno v deževnih in snežnih dneh. Ti oddaljeni župljani Ripendške županije vidijo morebiti komaj dvakrat, k večemu trikrat v življenju svojega duhovnega pastirja. Ali bi se pa ne moglo temu v okom priti in ljudstvu v tem obziru pomagati? Omagalo bi se. Nekoliko samo tem, ki so blizu Labinja, ko bi se odcepili od Nedeljske župe in bi se združili z Labinjsko, kamor, kakor smo uže opomnili, tudi zdaj hodijo. To združenje se imenuje arondiranje in to pravilovelja tudi oostalih drugih treh župnijah. O tem se je pisalo uže mnogo, tudi na c. kr. vlado, rajniki, blagega spomina, in mnogozasluzni škof Jurij Dobrila je namerjaval narediti posebno kaplanjo za zunanje Hrvate in sicer v cerkvi «Matere Božje» pod mestom, ali tadajno c. kr. namestništvo ni tega dopustilo, ker za «šča-

vonak, da zopet rečem, je dosti, da trpi in plača, pa molči! Kako bi se pa vendar moglo popolnoma ustreči njih krščanskim dolžnostim in potrebam? Le s tem, ko bi se ustanovila kaplanja in cerkev se zidala v Ripendi, kder je denašnji dan cerkvice sv. Miklavža. Prav tukaj bi se napravilo lahko tudi pokopališče radi mnogih vzrokov.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

Notranje dežele.

V poslanskej zbornici državnega zbora 14. t. m. je vlada predložila zakon zastran pobiranja davkov v prvih treh mesecih leta 1886, zakon zastran preuredbe zakona od leta 1872, zadevajoč verski poduk v ljudskih in srednjih šolah, kakor tudi v učiteljskih. Poslanci Richter in tovariši so predlagali, naj trgovinski minister poskrbi, da se uvede cena voznina za delavce na vseh avstrijskih železnicah, kakor tudi, da se uvedejo vlaki za delavce v važne obrtniške kraje. Predloga, glede pobiranja davkov se je izročila proračunskemu odseku. Potem sta se izvolila odseka za kazenski zakonik in za pravosodje, v vsak 24. udov. — Nato je finančni minister razlagal proračun za leto 1886, večina mu je pritrjevala in ploskala; več poslancev je ministru srečo voščilo. Nazadnje so se izvolili poslanci v delegacijo. Včeraj je bila zopet seja.

Iz razlaganja finančnega ministra posnemljemo to le: Troški a leto 1886 so proračunani na 513.582,710 gld., dohodki pa na 506,939.788 gld., potem takem bi znašal primanjkljaj 6.642.922 goldinarjev. V letu 1885 je bil preudarjen primanjkljaj na 15.273,277 gld., tedaj je primanjkljaj za leto 1886 za 8.630.355 gld. manjši, nego za leto 1885. V letu 1886 spada na redne troške 467.996.337 gold. i na izvenredne 45.586.373 gld. Rednih dohodkov je poračunanih 490.969.099 gold. in izvenrednih 15.970.689 gld. Redni troški so se v primeri z letom 1885 zmanjšali za 2.772.080 gld., mej tem ko so se redni državni dohodki zvišali za 1.793.809 gld. Če se primeri redni državni dohodki z rednimi državnimi troški za leto 1886, najde se 22.972.860 gld. prebitka. Potem je minister na drobno razložil proračun ter na zadnje izrekel, da za pokritje primanjkljaja ne bo potreba nobenega zajema, ker se pokrije toliko lažje iz denarničnih zalog, ker ima vodstvo severne železnice še za leto 1885 plačati 1.314.732 gld. davka.

Ako primerjamo proračune zadnjih let, vidimo, da se finančno stanje od leta do leta boljša in gotovi smo, da primanjkljaj k malu popolnoma zgine, ako države ne zadenó posebne nezgode, česar Bog obvaru! Po finančnem zakonu leta 1881 je znašal primanjkljaj 50 milijonov, v letu

1882 se je znižal na 38,7, v letu 1883 na 31,7; v letu 1884 je znašal 40 milijonov, ker to leto ste se izvršili dve veliki železnici, ki ste mnogo troškov povzročili; v letu 1885 je bil preudarjen primanjkljaj na 15,2 in za prihodnje leto na 6,6 milijonov gold.

Ogerskej poslanskej zbornici je 15. t. m. predložil finančni minister proračun za leto 1886. Vsi troški skupaj znašajo 344.651.674 gold., vsi dohodki pa 329.790.397 gld.; primanjkljaja je toraj 14.861.277 gld. Če se primeri ta primanjkljaj z letošnjim ki je bil preudarjen na 11.883.763 gld., tedaj bo prihodnje leto, 2.977.514 gld. več primanjkovalo, nego letos. To je slabo znamenje.

Imunitetni odsek poslanske zbornice je sklenol nasvetovati, da se poslanca Pernerstorfer in Bloch izročita sodišču v preiskavo. — Brambeni odsek je sprejel zakon o naboru vojakov, odsek za kazenski zakon je izvolil Lienbacherja za načelnika in Koppa za njegovega namestnika.

Adresni odsek gosposke zbornice je potrdil Hübnerjev adresni načrt z nekaterimi premembami in izvolil Hübnerja za poročevalca

Adresni odsek poslan. zbornice je brez premembe potrdil Zeithammerjev adresni načrt ter izvolil Zeithammerja za poročevalca. V delegacijo so bili izvoljeni: za Trst pl. Burgstaller, za Gorisko dr. Tonkli, za Istro Vidulič, za Kranjsko grof Hohenwarth. — V delegaciji ste dobri dve tretjini desnica-rjev in sicer 33, levičarjev pa 12.

V seji gosposke zbornice dne 15. t. m. se je razpravljala adresa. Ungar in Hasner sta govorila zoper vladino politiko, grof Belcredi pa zoper izjave teh dveh govornikov; Schmerling je govoril za centralizem. Ministerski načelnik je odgovoril ter tolažil manjšino z besedami prestolnega govora, da se vlada posebno trudi za državno celokupnost in moč. Tega načela se je vlada doslej vedno držala, tako bo delala tudi v prihodnje, zadovoljnost in sreča vseh ljudstev jej bo zvezda vodnica. V nevarnih časih se je vedno kazala trdna vez ljudstev. V nemškem narodu živi gotovo velik domoljubni čut, govornik to ve, ker on sam je Nemec, ali domoljubnost ni lastnost le enega naroda, ta čut imajo. hvala Bogu, vsi narodi v obilnej meri. Ministerski načelnik zavrača očitjanje, da vlada ne daje sluha besedam levice. Gledé nemškega jezika pravi, da po zakonu ne more imeti prednosti, ampak ima jo po lastnej moči s tem, da je svetovni jezik. Res je, da vlada ni naznačila razvitega programa, ker so razmere v Avstriji drugačne in bolj zamotane, nego v drugih deželah, ali vlada je naznačila program, kakor se to vidi iz prestolnih govorov leta 1879 in 1885. Prašanje glede nemškega jezika, kakor državnega jezika, ne sme imeti narodnega značaja in meni minister, da je stalo utilitete najvažniše. Nazadnje grof Taaffe levico na to opozarja, da vlada prav dobro ve, dokle more iti, dokle naj gre, in dokle sme iti. — Potem je grof Lee Thun govoril v avtonomističnem smislu in končala se je glavna razprava. V podrobnej razpravi so se sprejele vse točke soglasno, razen desete točke, pri kateri se levičarji ugovarjali, nazadnje se je sprejela tudi ta točka, zoper katero so glasovali levičarji in v tretjem čitanji ves načrt, zoper kateri so levičarji zopet glasovali.

Vnanje dežele.

O vshodnjem prašanji imamo te le važniše vesti: Journal de Saint Petersburg pravi: Evropa bi se bila zadovoljila s združenjem Bolgarije, ali konservativnim namenom cesarstev bolj ustreza politika, oprta na pogodbe, da se odvrne velika vojna. — Srbska vlada je sklenola zajem, dotična pogodba je bila 12. t. m. podpisana. Srbske gosposke so zasegle proklamacijo veleizdajske vsebine, katero so iz Bolgarije v Srbijo zatrosili srbski beguni; na tej proklamaciji je podpisan tudi znani junak Peko Pavlovič. — Turki zbirajo vojake na grškej meji. — Študentje v Atenah so poslali poziv vsem evropskim vseučiliščem v prid grških zadev. «Agence Havas» poroča, da se Turčija na vso moč oborožuje; konec prihodnjega tedna bode stalo 150.000 turških vojakov v evropskej Turčiji. — Poslanci v Carigradu so se porazumeli

o deklaraciji ter so jo 14. t. m. zvečer podali turškej vladi in jo poslali tudi v Sofijo. — Grška je postavila 70.000 mož na noge; kraljev ukaz je nakazal enajst milijonov za vojne potrebščine. Trdi se, da so Albanci odbili Turkom vojaško pomoč. — Atenski časniki od 14. t. m. poročajo, da so Kretenci proglasili združenje z Grecijo, oficijelno pa ta vest še ni potrjena, mogoče tedaj, da je pritisk na vlado in Kretence.

Usodopolna vest je nam došla sinoči: **Srbska je v četrtek zvečer prestopila bolgarsko mejo. Tedaj vojna mej brati, ki so že le, otresli, ali še ne popolnoma turški jarem. Mati Slava, zagrnji obraz!** Še ne verujemo.

Turška vlada je 14. t. m. poslala poslancem novo okrožnico glede grških in srbskih vojnih priprav. Ta dan so tudi poslanci podali turškej vladi skupno noto, s katero odgovarjajo na okrožnico gledé vshodnje Rumelije. Nota obžaluje dogodke v Plovdivu ter izreka upanje, da prelom berolinke pogodbe ne prestopi sedanjih mej in da bo turška vlada, kakor doslej, tako tudi v prihodnje pomirljivo postopala. — Bolgarska vlada je zaprla Pašića in Peko Pavloviča, ker sta podpisala proklamacijo na srbski narod. Ker bolgarska vlada ostro postopa z srbskimi izseljenci in z vsemi ki bi radi delali urede in kalili mir na bolgarsko-srbskej meji, zato na Bolgarskem ne umejjo, kako more srbska vlada dolžiti Bolgarijo, da jej je sovrážna.

Is Rima se poroča uradno imenovanje dozdanjega italijanskega poslanca na Dunaji, grofa Robilant, ministrom zunanjih zadev; na njegovo mesto pa je bil imenovan Marko Minghetti. Ta mož je bil v politiki silno delaven. Papežu ni prijazen, ker uže v letu 1856, ko je spremljal Cavourja na pariško konferenco, izdelal je spomenico o razmerah papeževih dežel, katero spomenico je Cavour predložil konferenci. V letu 1860, ko si je Garibaldi podvrigel Sicilijo in v Kalabrijo prestopil i še nobeden ni vedel, ali Cavour poda roko Garibaldiju skoz papeževe dežele, svetoval je Minghetti v državnem zboru vladi, naj postopa krepko in pogumno, da svetu pokaže, «kak moremo mi Italijani, če le hočemo. — Minghetti je večkrat bil minister ter je za italijanske finance mnogo storil. V Napoleonovih časih je bil on za zvezo s Francosko, poseben prijatelj je Angležem, ali tudi za prijateljstvo z Nemčijo in Avstrijo se je potezal.

Zoper iredento romanio na Erdeljskem je ogerska vlada izdala ostre naredbe.

DOPISI.

Iz Trsta, 16. oktobra. — (Cikorija reditica). — Kako kaj nabirajo po Trstu za one okoličane, ki so trpeli škodo potoci? — Nekam slabo. — Pa zakaj? vsaj vendar za vsako nabiranje, ki je namenjeno v Italiji ponesrečnim, posebno židje, več dajo, nego zdaj za domače ljudi. — Odgovor je lahek. So nekateri Latoni, kateri ne morejo videti okoličana, naj si pa potem bode dobro naroden človek. ali pa cikorjaš; posebno pa židovski politikastril okoličanov ne morejo. — Ali še drug uzrok je namreč ta, da so v odboru za nabiranje darov nekateri taki ljudje, katerim ni prav zaupati, ker so se preveč kompromitirali s Cikorijo. — Govoril sem z mnogimi trgovci, potem višimi in nižimi uradniki in tudi ljudmi nižega stanu, ki so dobri avstrijski patrijotje. — Vsi ti so mi opazili, da se boje kaj dati, ker skoro gotovo bode potem Sior Polio direktno ali indirektno s tem denarjem delil cikorjaste milosti in ga morda direktno ali indirektno porabijo za volilno agitacijo. Vsi ti ljudje obžalujejo, da ni v odboru nobenega poslanca okolice, kakor so Naberger, Nadlišek, Živc itd. Mi sicer ne verujemo, da se bode Sior Poldotova roka toliko zdrznola; pri vsem tem obžalujemo tudi mi, da g. podesča ni imel toliko takta, da bi bil pozval v odbor vsaj enega poslanca okolice. Sicer pa se nemajo okoličani nič kaj posebno veseliti te podpore; kakor se vidi, odbor težko približe do f. 3000.—, po toči poškodevanih posestnikov v okolici pa bode gotovo najmanj 1000. kaj pride potem na vsacega? — Še ne za dobro južno. Okoličani to so jasne stvari; ne dajte se torej slepiti po Cikorjaših, ki vam trobijo o tisočih in tisočih.

Tudi nekaj drugoga so si izmislili Cikorjaši, da bi ubožega okoličana spravili na led; pravijo, da ustanovijo neko banko v podporo okoličanov. — Tudi to je brgon za malomne senice. — Kedo pa tem ljudem da v roke kak denar? Cikorjaši bi

in mi tvoje ljudstvo. Ali — o strah! Ti si moj gospodar in nebesni Car, jaz pa sem slabotna tvoja stvar, kako torej k Tebi priti? Ah, moj Bog! spoznavam, drugače ne, nego po tvojej neskončnej milosti kajti Ti si neskončni Gospodar, jaz pa sem le tvoj ubogi podložnik. Ali ni ta nauk v prošnji zapovedi? Menim da je. Dobro, do tu je nauk eminentno katolišk. Kaj pa zdaj naprej? Da bi vodo na svoj mlin obrnoli, hitro zasuknete rekoč: Tudi, tudi panteisti govore prav podobno nam o gledanji Boga in zato ste naredili na tej podlagi iz monoteista hitro panteista, namreč iz Gregorčiča hočete narediti panteista. Da pa to ni mogoče, absolutno nemogoče, to je bilo uže gor povedano. Vaša formula, kako je mogoče iz monoteista narediti panteista, bila bi: 1+1=1x1=1. Razumno. Glejte, glejte, kako ste zmešali šterno in to samo zato, da bi vso Slovenijo po koncu spravili.

Mogoče ugovorite: Jaz nočem iz Gregorčiča kaj takega narediti, ampak iz njegove pesni. Na to: Kdor bi se upal najti panteizem v njegovej pesni, ta bi proglasil njega samega za panteista, kajti on ve, kaj je zapisal, vzešči zapisano iz glave in iz srca. Res, da zna človek nehoti kaj zapisati, o katerem ni še mislil, da bi znalo kaj takega pomeniti; ali naš pesnik nam je uže večkrat pismeno in ustmeno razložil, kako je treba njegove pesni razumeti: on je ostal pri tem, kar je zapisal. To pa, kar je zapisal, to je čisti, pravi nauk. Zato pa pravi:

Ta vera je Krista,
Ta vera ljubezni je sveta in čista,
Ki nam jo v tolažbo je dalo nebo.
..... Jaz sam
Obilo jekla v sebi imam,

To jeklo, če vstane nevarnosti dan;
Pravici in veri in domu bo v bran.
Gospod doktor! ali niste še brali presladke pesni, katera je zložena v spomin svetih peterih ran Jezusovih? Ako niste še brali, vzemite v roke koledar od leta 1880, tu jo na strani 66 najdete natiskano. Pesnik, vtopljen v trpejpe Kristusovo, zdihuje, rekoč:

Slava tebi, rana vrla
Leve noge Jezusa! .....
Čast ti bodi, rana draga
Desne noge Jezusa!
Zdravje moje, sveta rana
Leve roke Jezusa!
Hvala tebi, rana mila
Desne roke Jezusa!
Čudo si mi, silna rana
Desne strane Jezusa!
Njemu ti si v prsi dana.
Ki se dal za greh sveta;
Dal za me življenje svoje,
Kaj zato bi dal mu mar?
Dar mu bodi srce moje,
Bodi, rana tli altar.

Bližamo se torej proti koncu. Vem, kaj vi poročete. Vi, g. dohtar, ugovorite, rekoč: Eh, kaj je to, to ni še dvajsetina od tega, kar sem jaz zapisal. Na to pa jaz: vem da ni veliko, ako se meri po vašem metru, pa vendar je toliko, da je zadosti. Našel in navel sem vam tri glavne argumentacije, katere mislim, da niso, kar tako. Sicer to, kar sem zapisal, nisem zapisal tako avtoritativno in potentno, kakor vi, kateri hočete biti povsod nezmotljivi, ampak zapisal sem bolj ponzžno.

Moj konec je: Bog vam odpusti za vse, kar ste pisali razžaljivega. Molčimo. Na dalje ne več. Ponižna misel,

pač napravili kaj takega, da bi okoličane po svetu pognali; toda pomoč — pomoči so sami potrební; vsaj smo videli, kako so poslali po svetu prosjačiti ubozege Waidoherja in še mnoge druge cikorjaše. — Po njihovih delih jih spoznavamo!

Cikorjaši so torej uže zopet začeli rogovoliti, a začetek so storili s tem, da je njihov glavni sekretarij, dolgonogi Bokalič, bil maziljen z leskovim oljem.

Te dni je prišel Bokalič v neko krčmo, kder je sedelo več slovenskih rokodelcev, kateri so govorili mej seboj slovensko. — Začel je precej zabavljati, češ da Cikorija bode zdaj uže drugače delala ter v kratkem zapodi iz Trsta vse Nabergojevce itd. — Na to ga je eden iz mej rokodelcev ošteval, češ da ga nobeden ne praša po njegovej cikoriji in dostavil, da se od renegata ne da učiti. — Bokalič se na to razpali in pljuni dotičnemu v obličje. Z laj vstane ta in ga prav po slovensko in tako močno birma, da je Bokalič precej ležal na tleh.

Ko zopet vstane, pozval je nasprotnika pred krčmo. — Ta je šel za njim, ali pred krčmo sta se zopet zgrabila in Bokalič jih je »fasal« toliko in tako gorkih, da bo pomnil za vse čase.

Tako je torej glasovita Cikorija začela svoje delovanje za volitve v mestni zbor. Nadejamo se, da bode končala prav tako, kakor je začela. Na permanentno razstavo pa naj bi rajše zapisali »Cikorija«, nego »Esposizione permanente«, ker tam je fabrika cikorije, pa ne pomoč rokodelcem.

Iz Ricmanj v 14. dan oktobra 1885. — Ko sem Vam zadnjič sporočil o slovesu našega č. g. Antona Kuna, in pištil, da bode srečna župnija, katera ga dobi, nisem mislil, da bodem moral zopet danes nekaj o njem spregovoriti.

Kako zaupanje in kako ljubezen smo imeli do njega, kako ga je vse čestilo in blagovalo, ker je on tudi tega vreden. Nekaj se nam pa dozdeva, da vidimo za megliami in to je, da nekateri viši gospodje niso pravi prijatelji našemu bivšemu dušnemu pastirju. Čemu takega blazega človeka mučiti in mu izpodkopovati srečo, vsaj prav oni bi morali biti nam v izglede, ker prav po izgledih Vaših se bodemo ravnali, ali ako ne vidimo pri vas one krščanske ljubezni, ki nam jo vi vedno polagate na srca, in če mi vidimo vsak dan, da se pri vas prav nasprotno dela, nam skoraj ne ostaje drugo, nego da delamo po svojem prepričanju, in da so nam vaši nauki le mimogredoči. Kristus je govoril o ljubezni ali tudi vse srčno ljubil. — Ne vemo, v resnici ne vemo, čemu se taka blaga in poštena duša, kakor se naš č. g. Anton Kun, vedno skuša zasledovati?

Vender bi pa radi vedeli, zakaj se mu sedaj ne podeli primerna služba, ker duhovnikov nam povsodi primanjkuje. Ali o tej zadevi uže še spregovorim kako potrebno besedo.

Sedaj se pa obračam do č. g. Ivana Šveta ter ga v prvi vrsti v imeu mojih sovaščanov najsrčneje pozdravljam proseč ga, da nam bode dober oče, dober pastir in blag prijatelj. Njemu sedaj izročimo svoje duše, on naj nam skuša olajšati težave, ki nas teže in naj nam bode vsikdar dober in dobrovoljen svetovalec. kakor je bil doslej povsod. Mi vsacega duhovnega gospoda srčno ljubimo, ali tudi on mora svojo ljubezen do nas pokazati. S zaupanjem, da nam bode novi gospod tako mil, kakor prejšnji, iz dna srca mu kličemo: Bog Vas živi! Bog Vas ohrani še mnogo let, v zdravji sreči in veselji!

Bolec, v 14. dan okt. (Izv. dop.) — Gospod urednik! Kedo neki Vam je natvezol ono zanimivo notico v 80. št. Vašega lista, da se nekda Jonko odpove poslanstvu? Bog ne daj! — saj vender veste, da je »On« za poslanstvo kar ustvarjen in Bogu bodimo hvaležni, da sedi na jednom poslaniškem stolu taka glavica, sicer naj se raje deželni zbor razpusti. Mož je na pravem mestu (Non ex quovi ligno fit Mercurius), o čemer je sam popolnoma prepričan, — in prav iz tega razloga, vidite, je tista Vaša notica neresnična, »laža« — »hudoobna laža«, kakor je šior Matija vsa izpovedanja prič pred porotniki proglasil za: »laža« in »hudoobna laža«.

Nul naš »prvak« je tedaj sklenol, da bode svojim vollicem zvest zastopnik. Da ima naš poslanec trdo kožo, — to je dokazal osobito v dan 4. t. m., ko smo obhajali imenovanj. veličanstva, presvitlega carja mogočne naše Avstrije. Se svojo historično zanimivo plinjo je »ausrikala« na čelu svojih vazalov, a veliko starešin se ni udeležilo.

Naši »Schützi«, a na čelu njim glasoviti notarij Rossmann: (Quousque tandem!) pa so pred zloglasnim Matjo »defellirali«, a njih načelnik mu podá prijateljsko-pragermansko roko. Na čelu Matijem pa smo brali neko zadovoljnost, češ: »Glej Matija, vsi ti-le črviči se ti klanjajo«.

Z vsem gornjim sem tedaj dokazal, da misli res še nadalje: županovati, kup-

čevati, ... ati, ... riti, in . . . poslančevati. Da li pa bodo ostali de-ž. poslanci iste misli, o tem sem radoveden! »Sic curiosi di viodi la fin di chista commedia!« — pisal je nekdo v »Frecci-jia«. Nol slovenski kateri poslanci bodo ž njim vsejedno zadovoljni, saj so šli nekopi celo v Ljubljano, da bi mej njim in »Narodom« posredovali.

Pa! kakor vemo iz gotovega vira, imel bo šior Matija najlepšo priložnost, da pred deželno sodnijo v Gorici dokaže, da so vse priče v Ljubljani »krivo prisegle«. Nul nekopi mislijo, da je Gorica bliže Bolcu, nego Ljubljana; — v Gorici je šior Matija tudi bolj poznan! Pa! vsega vender ne smem povedati.

Lačenperger.

And. Gabriček
Iz koperskega okraja. — (O kmetiskem tečaju v Gorici). — Od 16. sept. do 3. okt. t. l. je bil po prizadetji visokega c. kr. namestništva v Trstu od ministerstva privoljen in vzdrževani kmetijski tečaj za 12 učiteljev iz raznih šolskih okrajev Primorske. Udeležitelji vsled prošnje so bili ti le gg.: Širca, Geržel, Ivančič iz toliminskega šol. okraja; Rajer, Lovrenčič, Lapajne, Zorzut, Zorn. Rustja iz goriškega šol. okraja; Vertovec, Preložnik, Valentič iz koperskega šolskega okraja v Istri. Poleg teh so se udeleževali poduka tudi prostovoljni slušatelji, kakor gg. Jug iz Solkana, Leban iz Plavji, Mlekuž iz Čepovana in drugi. Voditeljem kmetijskemu tečaju je bil od ministerstva g. prof. Er. Kramar imenovan. Poleg g. Kramarja je podučeval tudi g. Uršič, asistent na c. kr. svilarno-vinskem poskuševališči v Gorici. Predmete sta si razdelila tako-le: G. Kramar je predaval:

1. Splošno kmetijstvo, in sicer: a) življenje rastlin, b) tlaznanstvo, c) gnojenje, d) obdelovanje zemlje — kmet. orodje in stroje, e) zboljšanje zemlje, f) o setvi in žetvi, g.) kolobarjenje.
2. Rastlinstvo, in sicer: a) pridelovanje žita in sočvrja; b) o kopavnih in krmenjskih rastlinah, c) o zboljšanju travnikov.
3. Sadjarstvo in sicer: a) o pripravi zemlje za drevesnico, b) o napravi sejalinice in o divjakih c) presajevanje divjakov v drevesnico, d) cepljenje, e) presajevanje cepljenih dreves na stano mesto, f) snazjenje in obrezovanje dreves.
4. O živinoreji in
5. O napravi šolskih vrtov in nadaljni tečaju na ljudskih šolah. Gosp. Uršič je pa podučeval:

1. O vinarstvu in kletarstvu,
2. O trsnih škodljivih mrčesih in boleznih in
3. Svilarstvo, osebito kako je z mikroskopom preiskavati in spoznavati razne bolezni semen in črvičev.

Predpoldne je trajal teoretični poduk 3 ure in popoldne smo imeli 1 uro poduk teoretično in na to pa praktično. Napravili smo koristen vzlet na velikansko Ritterjevo posestvo v Monaster. S to potjo smo si tu v bližini ogledali Oglej in njega starinske znamenitosti. V Goriškej okoličji smo se učili spoznavati na deželnej kmetijskej šoli v slovenskem in italijanskem oddelku razna plemena goveje živine. poučili se o vinarstvu in kletarstvu itd.. a na gosp. Ferrantovem vrtu smo ogledali razne drevesnice, cvetice, zelišča itd. Povsod so nam gg. ravnatelji, oziroma oskrbniki jako postrežljivo objekte razglednih strok kmetijstva razkazovali nas poučevali. Za to jim bodi srčna zahvala.

Gg. Er. Kramar in Uršič sta pa prav temeljito, ob jednem po domače in umljivo, z vso marljivostjo in gorečnostjo svoje predmete predavala. Od druge strani smo se pa tudi učitelji, želeči kmetijskega poduka, učenja z veseljem poprijeli. V dokaz tega je laskova zadovoljnost in priznanje viskorodnega gosp. viteza Kloučca — c. kr. dež. šol. nadzornika, ki je dne 3. okt. t. l. nad 2 uri prisosteval pri poskušnji tega kmet. tečaja. Napotil nas je tudi gosp. vitez, kako otrokom v nadaljnem tečaju prisvojene kmetijske nauke v mlada srca vcepjati in z dobrim svetom ljudstvu v umnejšem kmetovanju pripomoči itd.

Opomniti mi je še, da smo učitelji mej seboj v najlepšej harmoniji in pravem prijateljstvu one dneve skupaj prebili. Pedečevala sta pa naše veselje gg. profesorja se svojo prijaznostjo, katero sta nam v polnej meri uelila.

Opaziti je tudi, da je ta kmetijski tečaj največ po prizadetji g. Kramarja bel dan zagledal. Ta gosp. marljivo širi umnejše kmetovanje v oželi. Ker je pa naloga preobširna, poprijel se je baje g. Kramar ljudskih učiteljev šolskih vrtov in nadaljevalnih tečajev, da bi tako s temi ložeje in gotovješe svoj namen dosegel — v kar pomozí Bog!

Domače in razne vesti.

Tržaški mestni svet je imel 15. t. m. devetnajsto letošnje sejo. Po prečitaji in potrjenji zapisnika zadnje seje se je prečital dopis c. k. deželnega namestništva, da se 23. novembra prično volitve v občinski svet, in da bodo o pravem času razpisane. Naznanilo se je potem, da je bilo potreba na mestnej realki odpreti

tretji paralelni razred, ki bo prizadeval okoli 1200 gld. letnih stroškov. Zadevajoč predlog šolskega odseka se je potem brez ugovora sprejel. Nato so se dovolili nekateri dodatni kredit, mej drugimi tudi 1550 gld. za svedčo novega vrta pred kolodvorom. Občinski svetovalec, g. Živic je izrekel svoje začudenje nad tem kreditom, ker se je s prva dovolilo 5000 gld., potem 1000 gld. in zdaj se zahteva zopet 1550 gld., in gotovo je, da se bo še kaj zahtevalo. Ako bi se bilo znalo, koliko stroškov bode prizadeval ta vrt, gotovo se uže prvi troški ne bi bili dovolili. On priporoča, naj se v prihodnje previdnejše postopa. — V mešano komi-tijo, katero je sklicala c. k. pomorska oblast, da se izdela načrt za daljše naprave v novej luki, bili so izvoljeni svetovalci Combi, Righetti, Geiringer in Pазze. — Potem je bila tajna seja.

500letnica odkar je bila posvečena stolna cerkev sv. Justa bode letos; posvetilo jo je škof Henrik pl. Wildenstein 27. novembra 1385. Poprej ste bili namreč dve cerkvi, ena Marijina ena sv. Justa, ker pa sti bili obe premali za stolno cerkev rastočega mesta, so obe skupaj zeničili pod eno streho, kar se še denes prav dobro pozna, ker cerkvi, tržaške stolnici, akoprem jako čestiti, manjka prave simetrije in to delo je bilo dovršeno in obnovljena cerkev posvečena leta 1385. 500letnica se bode obhajala na posebno slovesen način in sicer tako le:

O 31. t. m. do 2. novembra bode izpostavljeno v stolnej cerkvi ves dan sv. Rešnje telo. V petek 30. t. m. ob mraku bode zvonjenje v svih cerkvah Trsta in okolice naznanjalo slovesno pet-stoletnico. V soboto 31. t. m. zjutraj, Pontifikalna maša Nj. Vis. milostljivega nadškofa Goriškega, dr. Alojzija Zorna. Popoldne večernica, pontifikant mil. škof Tržaški. V nedeljo 1. novembra: Pontifikalna maša mil. škofa Tržaškega. Ob 4 popoldne sloves. večernice, pontifikant Njeg. eksel. prevzvišeni nadškof Ant. Grasselli iz Rima.

V ponedlek 2. novembra ob 10. uri popoldne. Pontifikalna maša Nj. eksel. nadškofa Grasselli-ja. Popoldne ob 3 i pol slov. večernice, pontifikant mil. škof Tržaški. Zadnji dan, to je 2. novembra bode po maši zahvalna pesem. Vsled petstoletnice ne bode posta Vsem Svetnikom 31. t. m., ampak je v isti namen zapovedan post v sredo 28. t. m. Vsi tisti verni, ki bodo omenjene tri dni spovedali, obhajali se in molili po zapovedi sv. Očeta ter obiskali cerkev sv. Justa, vživali bodo popolnoma odpustek kateri, se nanaša tudi na duše v vica.

Duhovno spremembe v Tržaški škofiji. Premeščeni so gg.: D. Bullo v Trst k sv. Jakupu za duh. pomoč; Janez Maonič od svetega Jakoba v T. v Kostabono za administratorja; Al. Mahorič, iz Videmske nadškofije, iz Boljunca v Drago; Jan. Miakar iz Pazina na subsid. v Novake, Fr. Mujesam, od sv. Jakoba v T. k. Mariji pomočnici ravno tam; Bern. Sever k sv. Jakobu v Trst; Ant. Notar iz Drage v Klanec; Jan. Svet. s Klanca v Ricmanje; Peter Franceschini, začasno sekulariz. iz reda sv. Frančiška, za adm. v Kostanjo; Fran. Fonda za šolskega učenika v Griz. zavod v Kopru; Janez Slavec, bogoslovec je imenovan spiritual in naučni prefekt v deškem semenišči v Trstu; g. J. Ivančič prejel je subdiakonstvo in dijakonstvo. Umrli so gg.: 2. t. m. P. Adeodat Tupole, kapucin in časni koop. v Milah; 6. t. m. Jan. Kravanja, iz Goriške nadšk., v Barki; Lor. Zarotti, mašnik š: le od sušca t. l. v Umagi.

Zabavni vlaki med Trstom in Korminom vozili bodo letos poslednjič v nedeljo, 18. oktobra.

Zbor družstva sv. Cirila in Metoda bode jutri zvečer v dvorani slovenske čitalnice (Monte Verde) ob 8 uri zveče. — Nadejamo se, da se ga udeleži veliko število tržaških rodoljubov in tudi okoličanov.

Za okoličane po toči poskodbane so uvažje darovali: Spiridon Livadi f. 20, Ivan Janesich f. 20, Gustav vitez Landauer f. 25, Jos. bar. Morpurgo f. 25, Marko bar. Morpurgo f. 25, Emil bar. Morpurgo f. 25, Oskar Gentilomo f. 25, Paul bar. R. in f. 25, V. Salem f. 25, Assicurazioni general f. 100, Peter bar. Sartorio senior f. 30, Jos. Sipcy f. 6, Franc Parisi f. 20, Statiz vitez Vairisano f. 15, Jos. Basevi f. 20, Saverio Franc vitez Mavr in sestra f. 15, Jakob Brunner f. 20, Karl bar. Reinelt f. 25, Angeina bar. Reinelt f. 25. Skupaj dosedaj flor. 1088.

Lepo uredništvo. Italijani sploh niso temeljiti, tržaški italijanski novinarji pa so potencirana netemeljitost. (L'Indipendente pošilja na pr. Lloydove parnike kar direktno v Knin, vsi Kraševci pa dobro znajo, kako daleč je Knin od morja). To kaže še posebno najstarejši Tržaški solidant-liberalni list »Il Cittadino«. — Ta list namreč piše o zantevanju Slovencev, da bi se v Trstu, v Gorici in v Rovinju ustanovile dvojne poroče, italijanske in slovenske in prvi, kadar bo stvar sprožena v drž. zbornu, da uže svojo pove. za zdaj pa je zagodil od besede do besede to le: »Solo questo rileviamo adesso, che nel caso gli slavi ritenessero poter riuscire nell'intento, converrebbe si dessero fin d'ora

le mani attorne per eruire anche i fondi slavi con cui poter sostenere la spesa relativa e più di tutto, per cercare col lanternino il numero di alfabeti che arrivi al voluto contingente per la lista slava!«

Po naše: »Le to razkrijemo za zdaj, da, ako bi tudi Slovani to dosegli, morali bi uže zdaj pripraviti potrebne novce za troške posebne porote, in kar je še več, morali bi iskati še svetilnico potrebno število takih Slovanov, kateri znajo pisati, da se more z njimi dopolniti slovenski imenik porotnikov.«

Mislimo, da ta velikanska neumnost ne potrebuje komentara

Da pa »Cittadinov« urednik, ki ne ve, da za pravo-odno upravo Slovenci prav tako dobro in še več plačujejo, nego Italijani, razvidi, kako malo pozna še celo hišo v kateri prebiva, (kde bi potem še celo vso Avstrijo poznal!) mu ponujamo to le stavo: 150 kraških kmetov mu lahko mi pripeljemo, kateri bi lahko z njim delali skušnjo v geografiji in vsi bodo vsaj avstrijsko geografijo bolj poznali, nego urednik »Cittadino«. Pa taki ljudje se še upajo pisati o slovenskih »analfabetih«! »Ci fa proprio ridere il povero ignorante col suo professore dalla Calabria.«

V Rojanu se je osnovalo posebno pevsko društvo kakor oddelek pevske zveze v Trstu. Zadnje neteljo so pevci volili odbor in so bili voljeni: za predsednika g. Josip Ferluga, za podpredsednika, blagajnika in pevovodjo g. Frana Mihelič, za tajnika g. Jos. Katalan mlajši, za cenzorja g. J. M. Bole. Za odbornike pa gg.: J. Venuti, Jurij Piščanc, Miha Žigon in J. M. Ferluga. Srečen uspen!

Tržaške novosti:

Razpisane je več dražeb pokretnin v Trstu in okolici in to vse zaradi zastalnih davkov. — Znamenje dobrih časov!

O nedeljskem počitku. Prišla je nova ministerska naredba, po kateri smejo biti v nedeljo vse prodajalnice, trgovine, minerialskih voda in cvetic odprte ves dan.

Ogenj v Lloydovem arsenalu to je v magazinu tapacijev zapazila sta predstojnik Lloydova stražnika Janez Kokanja in Jošef Čelohin ter je prvi bitro skočil naznaniti nevarnost vodju, arsenalu. g. Steyskal-u, kateri je v hipu sklicalo ognjegasno osonje Lloydovo, in to je v kratkem časa uže močan ogenj zadržilo in sicer uže davno poprej, nego so prišli na mesto mestni ognjegasci. — Znani list »Piccola« pa je to vest tako zasakal, da sta 2 ital. ladjetesalca zapazila požar, da le Slovanec ni bilo treba pohvaliti. — Smešni so ti Lahončiči v svojej besnosti.

Nesreče. V magazinu za olje trgovca Karola Pollak v ulici S. Francesco so delalci čistili takozvane tine; (velike badnje, v katerih se hrani olje); v neko velikansko tako tino je stopil fakin Karol Perini, rodoma iz Kormina; ali komaj je začel čistiti goščo, ko so je začel razvijati dušički plin, ubožec je začel kričati, da umrè, na kar skočil v tino njegov drug Blaž Gracchi in sicer tako nesrečno, da se je dobro pobil. — Ali oba je bil plin uže popolnoma ommil, ko so ju drugi delalci iz Tine z vrani izvlekli ter prenesli v bolnico. Gracchi je še sinoči umrl ter zapustil ženo in dvoje otrok, Pierini pa utegne ozdraviti. — Matej Fabčić, 25 letni delavec iz Sežane je padel te dni v Dreherjejev pivovarni v več metrov globoko ledenico in so ga izvlekli nevarno ranjenega iz ledenice ter odpeljali v bolnico.

Nemško predstave imamo v Trstu uže nekoliko časa v gledišču Armonia in nastopajo prve nemške igralne moči, kakor gospé Geistinger, Bognar itd., ali pri vseu tem ne gre, prav isabo so obiskane predstave, vsled česar nas zapusti nemško gledišče predno je bilo namenjeno.

Policijsko. Nek natakari je drugemu natakarku vkradel 13 gld., pa je zato zdaj dobil prosto stanovanje. — Neznani tatovi so vkradli na nekej laoji več vrvi vrednih nad 30 gld. — Nekega trgov. pomočnika so zaprli, ker je kradei svojemu gospodarju. — Zaprli so tudi nekega fakina, ker je vkradel neko sukno, potem perico Ano F., ker je v cerkvi sv. Antona starega vkradla nekej zenici culco blaga. — Nadalje neko Tončko H., nekega Ludvika M. iz Lokv., nekega dalmatinskega kovača in dve usmiljeni tam iz Čufarije in vse te zaradi nepoštenega ponočevanja.

Stoletnico svojega občanka bodo prihoonjo (žeguansko) nedeljo obhajale tri fare v Ljubljani: *Frančiškanska, Šentjakopska* in *Trnovska*, in to z nekoliko večjimi cerkvenimi slovesnostmi.

Zveza slovenskih posojilnic imela bode letos svoj obični zbor dne 15. novembra v čitalniški dvorani v Ljubljani.

Iz Kubeda nam pišejo: 21. minolega meseca smo zgubili našega učitelja, g. J. Kuret, kateri je bil dosti ljubljani in v petji in pri orglah jako trden. Z veliko žalostjo smo se ločili od njega. Zdjaj imamo družega učitelja, g. J. Pečeviča, ki si je z svojim vedenjem in delavnostjo priobli uže splošno spoštovanje.

»Bratočina hrvatskih ljudi v Istri« imela je 6. dan t. m. svoj redni občini zbor, kateri je otvoril g. dekan Turak s primernim nagovorom. »Matica Hrvatska« pristopila je društvu kot uteme

ljiteljka s 10. gold., poslanca *Laginja* in *S. Jenko* podarila sta Ljubljanski srečki. kanonik *Gajdek* 25 gold. Bratoščina je do sedaj 150 stromašnih dijakov dala 3020 gold. podnora. v preteklem letu pa 31 prosilcem 539 gold. Članov temeljiteljev ima 39, letos upisali so se 4 novi. Dohodkov bilo je 2.715 gold. 89 kr., stroškov pa 2.237 gold. 20 kr., premoženja pa je 5.725 gold. 53 kr. Prejšnji odbor potrafil se je vnovič aklamacijem.

Vabilo k LXX. odborovi skupščini »Matice Slovenske« v soboto 24. oktobra 1885. l. ob 5 uri popoldne v Matični hiši na Kongresnem trgu št. 7. — Dnevni red: 1. Potrjenje zapisnika o LXIX. odborovi seji. 2. Naznanila prvorodstva, 3. Poročilo tajnikovo. 4. Razgovor o knjigah za prihodnje leto 5. Posameznosti.

Gorica, 17. oktobra. Dr. Gregorčič izvoljen soglasno poslancem deželnega zbora. *dobil je 115 glasov.* — Živel slovenski veleposelniki na Gorikem!!

Obrok ali termin za vlaganje priporočanja duhovniških dohodkov fasijonov, seje podaljšal do konca novembra t. l.

Prvo društvo »Slovenija na Dunaji l. 1848«. V poročilu društva Slovenija na Dunaji se nahaja tudi ta le jako zanimiva črtica: Marcija meseca l. 1848, ko so tastran Litve jeli razvijati črno-rudečo-zlato svoje zastavo Nemci, onstran Litve paskučali rušiti staroslavno Avstrijo Madjari, pričel se je dramiti ter razvijati narodni čut tudi mej Slovani, v metropoli bivajočimi. —

Dan za dnevom je donal nova pitanja, koja so rešavali Nemci z svojega stališča, ki pa Slovanom nikakor ni uga-jala. — Uvideli so zadnji, da jim treba srečišča, kder bi se vpoznavali, ki bi bilo v tesnej zvezi z rojaki v posameznih provincijah. — V to svrhu ni več zadostovala slovska kavarna Grlevičeva na Bauernmarktu; Čehi so si lustno umislili politično društvo, isto tako Hrvatje in zaostati niso hoteli niti Slovenci. —

Zbrali so se nekega večera v pisarni dvornega in sodnjega odvetnika g. dr. Mat. Dolenca ter ustanovili tam politično društvo »Slovenija«. Predsednikom si so izbrali dr. Miklošiča, podpredsednikom dr. Hladnika, tajnikom pa pravnika A. Globočnika, zdaj vladnega svetovalca v Ljubljani. Omislilo si je mlado društvo tudi belo-modro-rudečo zastavo ter naselilo se na starem Fleischmarktu nasproti grškej cerkvi. —

Prvi čin »Slovenje« je bila peticija na cesarja, naj se združé vsi Slovenci v kraljevino z imenom »Slovenija«, nezavisno od nemške zveze, v šolo in urad pa naj se uvede slovenščina. Razposlala se je ta peticija — da bi se nabrali podpisi — v tisoč in tisoč iztisiki in v vse slovenske pokrajine. — Proti združenju z nemško zvezo, koje je zagovarjal osobito Anastasius Grün, izdalo je društvo dve brošuri in velik plakat; provzročila je nadalje »Slovenija« poziv hrvatske in češke deputacije slovenscem, kojega so obelodanile »Novice«, a vrh tega se je razposlal tudi v več sto iztisiki. — Ko je prišla na Dunaj deputacija ljubljanska, posredovalo je društvo, da se je sešla le-ta s česko v salonih g. Valentina Pleiweisa v Wollzeile; mlajši udje pa so se predstavili začasno na Dunaji bivajočemu dvornemu svetniku grofu Hohenwarthu proseeč ga, naj skusi udušiti v interesu Avstrije čim hitreje velikonemško agitacijo v Ljubljani.

Prilikom državnozbornih volitev na Kranjskem je imenovala dunajska »Slovenija« v somišljenju z dr. Bleiweisom. Koseskijem i. t. d. kandidate, a sredi maja se je napotilo več mlod s predsednikom na čelu v Ljubljano, da se pogovoré s tamošnjimi odličnimi rodoljubi. — Dotično zborovanje se je vršilo v reduti. Mi temu dostavljamo, da je bil mej temi udi tudi dr. Miklošič, ki se je mudil tri ali štiri dni v Ljubljani, in da so pred njegovim stanovanjem, prav nasproti onej hiši, kder so se vršle porotne sodbe, vihrali velikanski dve slovske zastavi in da so častno stražo opravljali dva učenca tedajšnje filozofije (sredine in osme šole) in da je imel vselej jako lepo akademično spremstvo, kadar je šel v Virantovo hišo k seji; pred njim in za njim so nosili študentje slovske zastave. — A prav v teh dneh se je nekaj zgodilo, da se je nanaglomna Miklošič na Dunaj vrnil.

Koncem maja jo odposlalo društvo k slovske-mu kongresu v Prago zastopnika tajnika Globočnika in absol. pravnika Alb. Sparovica iz Ljutomera, a kakor v obče znano, moral se je razdružiti le-ta kongres, kojega so se udeležile deputacije iz vseh slovskih dežel in kojemu sta predsedovala Palacky in Šafarik, uže po 14 dnevem zasedanju vsled nemirov, ki so nastali binokostni ponedeljek. —

Žalibog, jelo je pešati društveno življenje, osobito vsled zatvorjenja univerze tudi na Dunaji in še pred oktobrovo revolucijo je »Slovenija« preminola. —

Tržno poročilo.

Kava. — Kupčija je postala še živahnjša, zaradi česar so cene še zdatno poskočile in je tendenca za še više cene.

Prodalo se je te dni 800 vreč kave Rio po f. 48 do 59, 2000 vreč Santos po f. 47 do 62, Java stane f. 60 do 64, Portorico f. 96 do 102. Ceylon plant f. 87 do 127.

Sladkor — vsled neugotnih poročil iz notranjih trgovišč, je tukaj kupčija postala še bolj mlahova, in se prodaja sladkor v vrečah po f. 23.50 do 26.50; tendenca slaba. — **Sadje** — še precejšnja kupčija po trdnih cenah. — **Pomeranče** limoni f. 3 do 7, rožiči f. 6 do 7.50, fige v venci f. 12 do 15, manolji f. 80 do 85, datlji f. 40, Smirnske fige f. 40, opaša f. 18 do 22, cvebe f. 14 do 18. Eimé f. 26 do 40, — Sultanina f. 26 do 44.

Olje — jedilno f. 40 do 46, namizno f. 60 do 80. — **Petrolje** — še vedno stalno na f. 9 in tri četrt. — **Domači pridelki** — fižol rudeči f. 10-25, bobinec f. 11, kerk. f. 12.50 do 13. — **Maslo** I. vrste se plačuje uže po f. 96 do 98. — **Žito** — živahnjša kupčija po viših cenah. Prodalo se je več partije ruske pšenice po f. 9, koruza levantinska stane for. 6.25, pa je slaba. Tendence za više cene. — **Spek** — domači f. 51 do 53. — **Mast** amerikska for. 45, dunajska f. 50. — **Las** — skoro popolnoma brez kupčije. — **Sen** dobro konjsko for. f. 120 do 160.

Borsno poročilo.

Borsa jako mlahova, kurzi papirjev so šli te dni še nižje, mej tem ke so se kurzi valut uzdržali visoko in stanejo Napoleondori še vedno nad f. 10.

dne 16. oktobra.

Enotni drž. dolg v bankovcih	80 gld	60 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	81	25
Zlata renta	108	35
5%, avst. renta	97	80
Delnice narodne banke	853	—
Kreditne delnice	277	25
London 10 lir sterlin	125	60
Napoleon	—	—
C. kr. cekini	9	97 1/2
Kr. državnih mark	5	94

Neprodirne proti mrazu in mokroti.

Samo 2 for.

Novoiznajdene, najboljše gostotkane in gorke

BÜRGER JANKE.

Ni nič boljšega, trpežnejšega, cenejšega in priljubljenejšega od teh novo iznajdenih praktičnih »Bürger«-jank za gospode in dame, dečke in deklice, ktere je mogoče vdobiti v sivi, rujavi, temno modri in čeni barvi in so bile

od vseh oblasti priznane radi.

1. »vitkosti po vsakim telesu«
2. »držanja istomerne doplote«.
3. »prihranjenja družih dragih oblačil«
4. V ceno. trpežna. lepa moderna obleka«.

Kdor nosi jedno »Bürger«-janko je najholiše obvarovan za zimo proti mrazu, zategadelj hode gotovo vsakdo rad izdal mali znezek, kajti s tem varuje lastno zdravje. Jedna janka ali jedne hlače stanejo samo 2 for.

Pri naročitvi je zadostno naznaniti je-li je dotična oseba velika, srednja ali mala.

Prodaja in razpošilja proti poštnemu povzetju samo 1-3

RABINOVICZ

Beč. III. Hintere Zollamtsstrasse 9.

Trgovina A. Mayer-ja z Pivom v steklenicah

naprava na parno LJUBLJANA.

Cesarsko, Exportno in Bock-pivo

v zabojih z 25 in 50 stekl. 1-32

Žele se zalagarji v večjih krajeh.

Po škodi človek poštane oprezen, pravi nek star pregovor in to moralo bi vsem onim su v svaritev biti, kateri, namesto da bi, ko se slabo počutijo, si vkupili jedno škatljico švicarskih kroglic po mnogih izvedenih možeh preiskovanih ter za izvrstne spoznanile, vzamejo kak drug izdelek. Omenjena kroglice koristijo izborno; vsaka škatljica (vdobivajoča se po 70 kr. v lekarnah) ima na sebi narejen bel križ na rdečem polju in podpis R. Brandt-a.

Učenec

in izučeni pomočnik (Commis) se takoj v prodajalnico na deželni sprejmeta. Kje? — Pove urednik tega lista.

Podpisani naznanja p. n. občinstvu, da je odpel v ulici *Barriera vecchia* št. 8.

Trgovino z dežniki

z bogato zalogo toliko svinatih, kolikor volnatih in bombažnih dežnikov. Popravlja tudi dežnike in solčnike.

Giulio Grimm.

Slušajte in strmite!

12.500 komadov

čezramnih rut,

popolnoma dovršenih, tudi za največe dame, v vseh le mogočih modnih barvah, sivih, rujavih, črnih, rdečih, modrih, belih, škotskih, turških itd. se proda zaradi preselitve po for. 1 komad po poštnem povzetju odpošilja

Exportwaarenhaus »zur Austria« Wien, Oberdöbling, Mariengasse 31

Poziv čestitemu občinstvu!

Čista volna.

10.000 komadov sukna za gospode za jesen in zimo. Najceneji komad 4-75 for. najdražji 6-75 for.

za popolno obleko.

Sukno je različno barvno: sivo, temno-sivo, rujavo itd. takova cena vzbuja zažudenje. Ni torej čuda, da se je že prodalo, odkar obstoji moja prodajalnica, neizmerno veliko blaga in da sem v prijetnem položaji ro tako nizke ceni prodajati blago in ves svet iznenaditi.

Kompletna obleka stane najceneja for. 4-75 in najdražja for. 6-75. Sukno je iz čiste volne in še enkrat toliko vredno. Sukno zadošča za sukno, hlače in telovnik tudi največjemu in najmočnejemu možu, močno je tako, da je nosi lahko vsak kavalir.

Pojasnilo: Radi pomanjkanja časa razpošiljavati se ne morejo uzorei. Izrečemo pa javno, da vrnemo vsakemu denar, komur blago ne ugaja. Adressa:

Exportwaarenhaus »zur Austria« Wien, Oberdöbling, Mariengasse 31 v lastnej hiši.

ŽELODČNE BOLEZNI

je mogoče **BRZO** in **POSVEMA** ozdraviti

JERUZALEMSKEM BALZAMU

edini in nedosegljivi želodčni pijaci.

Da si človek izvoli pravi lek proti želodčnim boleznim, pač ni tako lahko, posebno dandanes, ko v trgovini prodajajo vsakovrstne enake leke.

Večina raznih kapljic, izlečkov itd., ktere se občinstvu kakor pravi čudeži priporočajo, niso nič drugega, nego škodljiva zmes. Edini **Jeruzalemski balzam** si je zagotovil vsled svoje priprave sestave, odločno oživljajoče in želodčne žive hitro krepečalne moči pravico prednosti nad vsemi dosedaj v tej stroki poznanimi zdravilami, kar dokazuje tudi še vsakim dnevom večje prašanje po njemu. Ta balzam bogat na delujočih snovih kineške robarbare, katera korenika je poznana zaradi njene ugodnega upliva na prebavljenje ni čiščenje, je zanesljivo sredstvo proti težavam v želodcu odvisnim od slabega prebavljanja; zato pa ga vsi strokovnjaki in zvedenci priporočujejo proti neješčnosti, zabasanju, smrdljivi sapi, gnjusni, riganju, bacanju, proti hemoroidalnem trpljenju, zlatenci in vsakej bolezni v črevesju.

Steklenica z navodom vred stane 30 novcev. 4-3

GLAVNO SKLADIŠČE u LEKARNI

G. B. PONTONI v GORICI.

Skladišča v Trstu v lekarni G. B. Rovis, na Reki v lekarni al Redentore, G. Gmeiner, v Korminu v lekarni A. Franzoni, v Tominu v lekarni E. Palisca.

Najboljši

papir za cigaretke

4-36 je pristni

LE HOUBLON

franc. fabrikat Cawleyev in Henryev v Parizu Svati se pred ponarejanjem.

Pristen je ta papir za cigaretke le, ako nosi vsaki listek znamko: „LE HOUBLON“ in doljno zavarovalno marko ter signaturo.

Čudovite kapljice Sv. Antona Padovanskega.

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaza njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najtrdovratnejše želodčne bolesi. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojde, proti boleznim na tetrah in na *eravica*, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mlečnih nadležnostih, zoper beli tok, božjast, zoper scropok ter čisti pokvarjeno kri. One ne preganjajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo. 53-28

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnicah n. svetu; za naročbo in pošiljavo pa edino v lekarnici *Cristofaletti v Gorici, v Trstu v lekarni E. Zanetti v G. B. Rovis, G. B. Faraboschi in M. Ravasini*. Ena steklenica stane 30 novcev. Varovati se je pokvarjenih posmetkov, katerimil se zavolj želje po dobičku tu pa tam ljudstvo goljufa, dasi nimajo nobene moči in vrednosti.

ROOB COCCOLA

posebnost

c. k. priv. in odlikovane tovarne

ROMANA VLAHOVA

V SIBENIKU.

Podružnica v Trstru: Via S. Lazzaro 1-B

Prijeten, krepečalen liker, odlikovan se zlatimi kolajnam in diplomami na razstavah v Skradinu, Napolju, Trstu, Sv. Vidu, Lincu, na Dunaju, v Kalkuti itd.

Ta iz jagod *Juniperus oemunis* in dišečih želijšč napravljivi liker je prijetnega okusa.

Jako pospešuje prebavljenje in se rabi z dobrim uspehom za krepečanje oslabilih moči, ker je dokazan njega zdravilni upliv na živce, možgane in na hrbtanec.

Prodajo na debelo preskrbujejo moje hiše v Sibeniku in v Trstu.

Prodaja na drobno v vseh kavarnah, prodajalnicah likerjev in sladčarijah.

Nepokvarjeni pravi liker se pozna po steklenici, v kateri je vtisnena firma, potem po samahi s grbom in po malem ovitku z autografovano firmo **Romano Vlahov.** 17-48-8

Piccoli-jeva

želodečna esenca

lekarni Piccoli-ja »pri angelu« na Dunajskej cesti v Ljubljani ozdravlja kakor je razvidno iz zahvalnih pisem in zdravniških spričeval

bolezni v želodcu in trebuhu, bodenje, krč, želodečno in premenjavno mrzlico, zabasanje, hemorojde, zlatenco, migreme, itd. in je najboljši pripomoček zoper gliste pri otrocih.

Pošilja izdelovatelj po pošti v škatljicah po 12 steklenicah za 1 gld. 39 novc.

Steklenica 10 kr. Kdor je vzame več, dobi primeren odpust.

Gosp. Gabr. Piccoli-ju, lekarničarju v Ljubljani.

Na zahtevanje potrjujem, da sem Vaš cvet za želodec, kojega deli so mi dobro znani v velikih slučajih vspešno rabil proti boleznim v želodcu in zlati žili

Ljubljana, mesec januar 1884.

Dr. Emil vitez pl. Stöckl,

c. k. vladni svetovalec in deželno-sanitnet poročevalec.

Podpisani potrjuje, da ima želodečna esenca ljubljanskega lekarničarja Piccoli-ja hitre in prečudne zdravilne moči. Ž njo ozdravilo je mnogo ljudi moje in sosedne župnije; komaj preteče dan, da ne bi kdo prišel k meni, ki me prosi za jedno steklenico želodečne esence, kojih imam vedno nekoliko pripravljenih.

A. Wlasiš, župnik-kan. Plomlnj, Primorsko.

Antirreumon najboljša zdravilo proti prehlajenji, kostobolji, hromoti delavnih žutnic, bolečinam v križi in v prsih, prehladnim bolečinam v glavi in v zobeh. Steklenica 40 kr.

Pastilje santoninske; (kolesci zoper gliste) izkušeno zdravilo zoper gliste škatljica 10 kr. 100 koščekov 60 kr. 1000 koščekov 5 gld.

Salicilne pastile proti prehlajenju najboljši pripomoček proti davici (difteritis), pljučnim, prsnim in vratnim bolečinam, zoper kašelj in hripavost. škatljica 20 kr.

Želidčni prni sirup. Ta iz zdravilnih želijšč izdelani sirup se rabi z najboljšim uspehom proti vsem prsnim in pljučnim boleznim, zasliženju, kašlju, hripavosti, dušljivemu kašlju itd. Odraščeni naj vzamejo 3 do 4 žlice vsaki dan, otroci ša toliko žlic. Steklenica 36 kr.

Tu navedena, kakor vsa druga zdravila se zmiraj frišna dobe v lekarni

G. Piccoli-ja

»pri angelu«

LJUBLJANA, Dunajska cesta.

Naročila izvršujejo se s prvo pošto proti povzetju zneska.

Zaloge skoro v vseh lekarnah Trsta, Primorskega, Istre in Dalmacije. 4-50